

EXPLOATÖRENS SKYLDIGHETER VID PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR M M

Bilaga 1 – Mall Överlämningschecklistan

Bilaga 2 - Minimikrav Egenkontroll Projektör

Bilaga 3 – Kravställning Inmätning Projektering

I. ALLMÄNT

Exploatören ska enligt Exploateringsavtalet projektera och utföra allmänna anläggningar. De allmänna anläggningarna ska utformas i enlighet med krav i bilaga 7, "Omfattningsbeskrivning av allmänna anläggningar" till Exploateringsavtalet.

Detta dokument innehåller Kommunens krav på Exploatörens projekteringsarbete avseende och utförandet av de allmänna anläggningarna samt beskriver i övrigt den rätt till insyn, delaktighet och påverkan som Kommunen har i projekteringen och utförandet. Dokumentet innehåller också föreskrifter om hur Exploatören ska samarbeta med Kommunen och i övrigt vad som gäller för informationsutbyte.

Syftet med dokumentet är att skapa förutsättningar för Exploatören att överlämna de allmänna anläggningarna till Kommunen. Exploatören och Kommunen ska ha en kontinuerlig dialog under arbetenas gång och vid behov komma överens om de ändringar eller förtydliganden av Kommunens krav och arbetsätt som erfordras. Avstämningsmöten ska hållas för att närmare behandla samarbetet mellan Kommunen och Exploatören. Exploatören kommer informera Kommunen om när projekteringen avses att inledas varefter Kommunen kallar Exploatören till avstämningsmöten en (1) gång per månad eller med den mötesfrekvens som Kommunen och Exploatören annars finner påkallad. Exploatören är skyldig att delta på avstämningsmöten.

2. KRAV AVSEENDE PROJEKTERINGSARBETET

2.1 Det fortsatta projekteringsarbetet

Exploatören får indela det fortsatta projekteringsarbetet i skeden, såsom systemhandlingsskede och därefter bygghandlingsskede.

Vad som anges i detta dokument omfattar det fortsatta projekteringsarbetet, oavsett vilken detaljeringsgrad som projekteringsarbetet i fråga avses att resultera i, om inte Kommunen och Exploatören kommer överens om annat.

Exploatören ansvarar för att genomföra en detaljprojektering av de allmänna anläggningarna och ta fram samtliga bygghandlingar, såsom ritningar, utredningar med mera, som erfordras för de allmänna anläggningarna innan entreprenadarbetena avseende allmänna anläggningar påbörjas. Exploatören ska även ta fram erforderliga relationshandlingar i samband med färdigställandet av dessa.

Bilaga 8 till Exploateringsavtal Ryssbergen ("Exploateringsavtalet")

Exploatören ska gemensamt med Kommunen upprätta en överlämningschecklista baserat på mallen i bilaga 1. Exploatören ska bestämma omfattningen av bygghandlingarna och relationshandlingarna tillsammans med Kommunen med utgångspunkt i överlämningschecklistan. Den upprättade överlämningschecklistan ska uppdateras med erforderlig information i det fortsatta projekteringsarbetet och under produktion.

Om detaljprojekteringen utförs i etapper ska en tillräcklig detaljerad projektering av Exploateringsområdet utföras i form av en systemhandling för att möjliggöra Exploatörens och Kommunens kontroll av att övergripande funktioner och anläggningar fungerar. Systemhandlingen ska i sådana fall vara färdigprojekterad och ha genomgått Kommunens granskning och kontroll enligt avsnitt 2.7 nedan innan några entreprenadarbeten får påbörjas.

2.2 Samråd och samordning med tredje man

Det är Exploatörens ansvar att under det fortsatta projekteringsarbetet samråda med berörda externa intressenter, såsom exempelvis projektledningen för Kommunens eller tredje mans angränsande projekt till Exploateringsområdet enligt Exploateringsavtalet, ledningsägare, räddningstjänst, SL etc.

2.3 Minimikrav egenkontroller

Exploatören ska tillse att den som av Exploatören uppdragits att utföra detaljprojekteringsarbete, fullgör Kommunen minimikrav på egenkontroller. Se bilaga 2, "Minimikrav Egenkontroll Projektör". Exploatören och Kommunen ska vid behov gemensamt anpassa kraven på egenkontroller och föreskriva de ytterligare krav på egenkontroller som erfordras i bilagan.

2.4 Startmöte med projektör och geodetiska underlag

Inför att startmöte med projektör ska hållas ska Kommunen och Exploatören genomföra avstämningsmöten enligt avsnitt 1 ovan för att gemensamt arbeta fram relevanta underlag. Exploatören kommer genomföra initiala möten med projektör för att arbeta fram planer m.m. innan startmötet.

Exploatören ska hålla ett startmöte för projekteringsarbete i varje projekteringsskede med utsedd projektör. Kommunen ska kallas till startmötet. Inför startmötet ska Exploatören tillhandahålla Kommunen en:

1. kontaktlista där rollfördelningen inom projektet framgår,
2. preliminär leveransplan som inkluderar Kommunens handläggningstider, granskningstider, samt för slutbesiktning, övertagandesyn och överlämnande samt
3. förslag till överlämningschecklista i enlighet med avsnitt 2.1 ovan

Inför eller i samband med startmötet ska Kommunens krav fastställas mellan Kommunen och Exploatören i enlighet med bilaga 7.

Projektering får endast utföras med geodetiska underlag som är upprättade enligt Kommunens krav. Det geodetiska underlaget ska därför tas fram innan startmöte för projekteringsarbetet hålls

Bilaga 8 till Exploateringsavtal Ryssbergen ("Exploateringsavtalet")

med utsedd projektör. Kravställningen för inmätning och format för leverans framgår i bilaga 3, "Kravställning Inmätning Projektering".

Leveransen ska sorteras och ske enligt följande mappstruktur:

1 Projektområde	2021-04-15 19:34	Filmapp
2 Stomnät	2021-04-15 19:34	Filmapp
3 Detaljinmätningar	2021-04-15 19:34	Filmapp
4 Markmodell	2021-04-15 19:34	Filmapp
5 Grundkarta	2021-04-15 19:08	Filmapp
6 Punktmoln	2021-04-15 19:34	Filmapp
7 Ortofoto	2021-04-15 19:37	Filmapp

Innan arbetet med inmätningar startar ska Exploatören kalla Kommunen till möte för att gå igenom kravställningen och eventuella ändringar. Inför inmätning kommer Exploatören att samråda med ekolog. Exploatören ska kalla till mötet senast 15 arbetsdagar innan mötet ska äga rum. På mötet ska det bestämmas när Exploatören ska leverera inmätningar enligt ovan till Kommunen för kontroll och godkännande. Kommunens granskningstid är fem arbetsdagar.

Det färdigställda och av Kommunen godkända geodetiska underlaget ska tillhandahållas projektören av Exploatören.

2.5 Projekteringsmöten

Exploatören ska kalla Kommunen till samtliga projekteringsmöten, om inte annat överenskommes med Kommunen. Syftet med Kommunens deltagande är att inhämta nödvändig information och följa upp att Kommunens kravställningar beträffande de allmänna anläggningarna kan uppfyllas. Detta i syfte att effektivisera Kommunens granskningsprocess enligt avsnitt 2.7 nedan.

2.6 Angående projekterade handlingars utformning m.m.

Allt projekteringsarbete ska genomföras i enlighet med Kommunens projekteringsanvisningar i Teknisk handbok. För att säkerställa att kraven uppfylls ska förutom ritningar även en mängdförteckning med beskrivande text enligt AMA Anläggning 13 tas fram om möjligt i samband med detaljprojekteringen. Om förtydliganden krävs i syfte att korrigera felaktigheter i Teknisk handbok eller annars i syfte att komplettera projekteringsanvisningar på erforderligt sätt, ska Kommunen lämna dessa förtydliganden och Exploatören efterkomma dessa.

Eventuella avsteg från Teknisk handbok och AMA Anläggning 13 ska dokumenteras av Exploatören och redovisas för Kommunen för Kommunens godkännande som inte oskäligen får innehållas eller fördröjas. Avsteg som inte godkänns av Kommunen får inte genomföras såvida det inte handlar om avsteg som saknar betydelse.

2.7 Kommunens granskning av projekterade handlingar

Exploatören ska tillställa Kommunen projekterade handlingar i digitalt format för granskning. Exploatören och Kommunen ska vardera ha en (1) kontaktperson för informationsutbyte,

Bilaga 8 till Exploateringsavtal Ryssbergen ("Exploateringsavtalet")

leverans och synpunktshantering avseende projekterade handlingar. Kommunens granskning av handlingarna befriar inte Exploatören från funktionsansvar, konstruktionsansvar eller att avtalet följs. Kommunen svarar dock för de funktionskrav som Kommunen föreskriver.

I Kommunens granskningsprocess kommer Kommunen att genomföra intern granskning av handlingar avseende allmänna anläggningar. Syftet med Kommunens granskningsprocess är att precisera och förklara Kommunens krav samt att kontrollera att utförd projektering följer fastställda krav. En systematiskt genomförd granskningsprocess bidrar till att höja kvaliteten på de projekterade handlingarna och därför är det av största vikt att projekterade handlingar, inklusive teknisk beskrivning, är färdigprojekterade vid granskning och att avisering sker i tid. Tider för granskning m.m. ska tas fram i samband med startmötet enligt punkt 2.4 ovan.

Innan projekterade handlingar tillställs Kommunen för Kommunens granskning ska dessa vara samgranskade mellan olika teknikslag, av och med ledningsägare samt vara interngranskade av Exploatören och uppfylla de fastställda minimikraven för egenkontroller i bilaga 2. Kommunen har rätt att avbryta granskningen om handlingarna inte uppfyller kraven enligt föregående mening.

För att Kommunen ska granska projekterade handlingar, ska dessa dessutom – i den utsträckning det är relevant - redovisa gator, parkanläggningar, naturmark, belysning, konstruktionsbyggnader, VA-/dagvattenanläggningar samt befintliga ledningar och ledningsomläggningar. Samtliga handlingar ska märkas granskningshandling. Vilka skalor handlingar ska upprättas i ska överenskommas om mellan Kommunen och Exploatören och arbetas in i överlämningschecklistan, varvid utgångspunkten ska vara följande. Planritningar ska upprättas i skala 1:200, elevationsritningar i skala 1:100, profilritningar väg i skala 1:100/1:1000, profilritningar VA i skala 1:100/1:400, tvärsektioner i skala 1:100, normalsektioner i skala 1:50, detaljer i skala 1:20. Kvartersgränser och övriga bestämmelsegränser ska redovisas på ritningarna.

Utöver granskning av handlingar för de allmänna anläggningarna ska Kommunen också ges möjlighet att granska och godkänna handlingar eller i förekommande fall tekniska förutsättningar avseende andra byggnadsverk i gränssnitt mellan kvartersmark och allmän plats, om dessa påverkar funktionen för eller drift och underhåll av de allmänna anläggningarna.

Granskningen ska genomföras i Bluebeam eller vid var tid gällande granskningsrutin inom Kommunen.

Granskningen ska aviseras senast 30 dagar innan planerad leverans, om inte annat överenskomms mellan parterna.

Granskningstiden är 15 arbetsdagar och påbörjas första vardagen efter det att Kommunen tillställts handlingar för granskning.

När granskningen är slutförd och handlingarna är justerade enligt lämnade granskningssynpunkter ska Exploatören kalla Kommunen till en genomgång av dessa justerade handlingar tidigast fem arbetsdagar efter slutförd granskning. Exploatören ska tillse att samtliga granskningssynpunkter har bemötts av denne och/eller utsedd projektör och att

Bilaga 8 till Exploateringsavtal Ryssbergen ("Exploateringsavtalet")

granskningshandlingen justerats till genomgången. Efter genomgången ska Exploatören överlämna handlingarna till Kommunen för kontroll, om inte parterna överenskommer om annat exempelvis för det fall genomgången inte resulterar i ytterligare revideringar. Kommunens kontroll ska genomföras inom fem arbetsdagar och skriftligen ange huruvida handlingarna är godkända eller inte (som inte oskäligen får innehållas eller fördröjas). Det som är godkänt efter sådan kontroll (eller i förekommande fall, vid genomgången dessförinnan) ska anses utgöra godkänd handling.

Kommunens granskning av projekterade handlingar får inte i någon del enligt ovan förläggas till veckorna 27 – 32 och 51 – 1, om inte annat kan överenskommas.

Exploatören ska tillstålla Kommunen historiken över granskningsprocessen i form av mötesprotokoll, granskningskommentarer, svar på granskningskommentarer och dylikt, för varje granskningsomgång som genomförs. Parterna ska enas om hur dokumentation ska ske löpande.

2.8 Slutleverans av projekterade handlingar

Om mängdförteckning med beskrivande text tas fram, ska den levereras i redigerbart Excel-format.

Slutleverans av projekterade handlingar ska ske i det format som överenskoms mellan parterna. Vilka format handlingar ska upprättas i ska överenskommas om mellan Kommunen och Exploatören och arbetas in i överlämningschecklistan, varvid utgångspunkten ska vara följande. Ritningar ska levereras i A1 PDF/A1 enligt SS-ISO 19005–1:2005.

Exploatören ska härutöver även leverera en sammanställning över de avsteg från Teknisk handbok och i förekommande fall AMA Anläggning 13. som gjorts med datum för Kommunens godkännande och namn på den hos Kommunen som lämnat godkännandet (eller vid uteblivet godkännande, när godkännandet begärdes).

2.9 Kostnaden för de allmänna anläggningarna

I syfte att förbereda övertagande av de allmänna anläggningarna och kunna budgetera för de allmänna anläggningarnas värde, behöver Kommunen uppgifter om den bedömda totalkostnaden för de allmänna anläggningarna.

Exploatören ska därför i samband med leverans av projekteringen, även leverera bedömd totalkostnad för var och en av de allmänna anläggningarna.

Den bedömda totalkostnaden ska vara baserad på produktionsresultat enligt Teknisk handbok och vara summerad enligt följande:

- G/V_Väggkropp
- G/V_Ytskikt
- G/V_Belysning
- G/V_Bro/kaj
- G/V_Räcke/stängsel

- G/V_Dagvatten/brunnar
- G/V_Signaler/skyltar
- G/V_Park

3. KRAV AVSEENDE UTFÖRANDET

3.1 Generella krav på produktionen

För utförandet av de allmänna anläggningarna gäller Exploateringsavtalet och bilaga 4.

Exploatören bär ansvaret för att samordna utförandet av mark- och anläggningsarbeten med ledningsägare och andra externa intressenter såsom och i förekommande fall SL, räddningstjänst, Trafikverket, Kommunens eller ledningsägares driftsentreprenader m.fl.

3.2 Produktionstidplan

Exploatören ska upprätta en produktionstidplan som ska tillhandahållas Kommunen.

Exploatören ska ajourhålla produktionstidplanen och så snart det är praktiskt möjligt meddela Kommunen ändringarna i den om allmän anläggnings färdigställandetid ändras.

3.3 Inför produktionsstart

Exploatören ska till Kommunen tillhandahålla handlingar stämplade som Bygghandling i digitalt format enligt Teknisk handbok senast två veckor före produktionsstart av de allmänna anläggningarna.

Exploatören ska tillse att syn förrättas avseende Kommunens mark inom arbetsområdet för entreprenaden samt avseende naturmark eller parkmark som ska överlätas till Kommunen innan entreprenaden igångsätts. Representant från Kommunen och Exploatören ska delta vid sådan syn. Exploatören ska kalla Kommunen senast två veckor före synen äger rum. Synen ska dokumenteras av Exploatören, om inte annat överenskommes mellan parterna.

3.4 Revidering av handlingar

Revideringar av handlingar i produktionsskedet ska granskas av Kommunen. Exploatören ansvarar för att inhämta Kommunens synpunkter innan revidering av handling genomförs, varvid Kommunen ska lämna sina synpunkter med den skyndsamhet som erfordras, särskilt vad avser föranledda ÄTA-arbeten som kan inverka på produktionstidplanen. Om möjligt och det inte föranleder förseningar, ska granskningstiden vara minst fem arbetsdagar. Kommunen ska i samband med lämnandet av sina synpunkter inte ställa oskäligen krav.

3.5 Kommunens kontroll av kvalitet och miljö samt kostnadsuppföljning

Exploatören ska beredas Kommunen tillfälle att delta vid kvalitets- och miljömöten som hålls med anlitad entreprenör. Kommunen ska även beredas möjlighet att tillsammans med Exploatören genomföra kontroller avseende kvalitet och miljö i pågående entreprenad.

Exploatören ska tillhandahålla Kommunen underlag enligt den kvalitetsplan som Exploatören låter upprätta innehållande sedvanliga dokument för att följa upp kvaliteten på de allmänna

Bilaga 8 till Exploateringsavtal Ryssbergen ("Exploateringsavtalet")

anläggningarna. Exploatören och Kommunen ska samråda om de närmare formerna för informationsutbytet m.m.

Exploatören ska tillhandahålla Kommunen slutkostnadsprognos en gång per kvartal efter att produktionen har påbörjats och annat rimligen erforderligt underlag för att Kommunen ska kunna bedöma upparbetade och ändringar i prognosticerade kostnader avseende de allmänna anläggningarna. Syftet är att Kommunen löpande ska kunna bedöma sitt avskrivningsunderlag. Exploatören och Kommunen ska samråda om de närmare formerna för informationsutbytet m.m.

3.6 Entreprenadens slutbesiktning och relationshandlingar

Kommunen äger rätt att delta vid slutbesiktning avseende de allmänna anläggningarna.

Exploatören ska tillse att Kommunen kallas till slutbesiktningssammanträde senast fyra veckor inför slutbesiktning. Exploatören ska således ställa krav gentemot anlitad entreprenör att denne ska till Exploatören anmäla när entreprenaden i sin helhet eller till del är tillgänglig för slutbesiktning tidigare än fyra veckor innan färdigställandet. Exploatören ska omgående meddela Kommunen om när sådan anmälan erhållits av Exploatören eller senast fyra veckor inför slutbesiktningssammanträde, om inte annat kan överenskommas mellan parterna.

Exploatören ansvarar för att under produktionen genomarbeta, uppdatera och sedermera fastställa (genom signering) den överlämningschecklista som upprättats enligt avsnitt 2.1 ovan. När överlämningschecklistan är fastställd av Exploatören ska den överlämnas till Kommunen för godkännande (som inte oskäligen får innehållas eller fördröjas).

I den mån handlingarna inte har godkänts redan av Kommunen enligt vad som anges ovan (se punkt 2.7), ska Exploatören tillställa Kommunen underlag för relationshandlingar för Kommunens godkännande snarast när sådan erhålls från Exploatörens entreprenör och innan handling stämplas "Relationshandling". Det primära syftet är att handlingarna ska innehålla korrekta inmätningar och följa vad som anges i överlämningschecklistan. Underlag ska senast tillställas Kommunen två veckor före slutbesiktningssammanträde, om inte annat kan överenskommas mellan parterna. Exploatören ska således ställa krav på anlitad entreprenör att tillhandahålla sådant underlag i god tid inför slutbesiktningssammanträde. Kommunens skäligen synpunkter på underlagen ska vara inarbetade i handling som stämplas "Relationshandling".

Exploatören ska tillställa Kommunen relationshandlingar i original och övriga erforderliga handlingar för ägande och drift av anläggningen enligt överlämningschecklistan.

3.7 Förbesiktning, garantibesiktning och övriga eventuella besiktningar eller syneförrättningar

Kommunen äger rätt att delta vid förbesiktning, vid garantibesiktning samt vid andra besiktningar eller syneförrättningar avseende de allmänna anläggningarna.

Exploatören ska tillse att Kommunen utan dröjsmål kallas till besiktningssammanträde eller syneförrättningar enligt stycket ovan när Exploatören får vetskap om sammanträdena eller syneförrättningarna.

3.8 Fel som uppdagas under entreprenörens ansvarstid

Exploatören ska gentemot anlita entreprenör göra gällande de fel som uppdagas under entreprenörens ansvarstid. Från det att övertagandesynen och övertagande genomförts, ska Kommunen göra gällande eventuella fel skriftligen och utan dröjsmål till Exploatören varvid Exploatören ska göra gällande samma fel mot entreprenören utan dröjsmål. Även om Exploatören inte är ense med Kommunen om fel föreligger ska Exploatören reklamera fel till entreprenören som Kommunen vill göra gällande.

3.9 Övertagandesyn

Det är först efter godkänd slutbesiktning och entreprenaden är avlämnad till Exploatören enligt det standardavtal som är tillämpligt för entreprenaden (AB 04 eller ABT 06), som övertagandesyn kan äga rum mellan Exploatören och Kommunen. Syftet med övertagandesyn är att klargöra om förutsättningarna är uppfyllda för att Nacka kommuns driftsorganisation ska överta ägandet av och drifts- och underhållsansvaret för de allmänna anläggningarna i enlighet med denna bilaga. Om samtliga förutsättningar och villkor är uppfyllda enligt denna bilaga, ska Kommunen överta ägandet av och drifts- och underhållsansvaret för de allmänna anläggningarna. Övertagande ska i sådana fall ske vid övertagandesyn. Vid detaljprojektering och inför att byggstart sker ska Exploatören och Kommunen diskutera förutsättningar för ett eventuellt etappvis övertagande.

Övertagande av allmänna VA-anläggningar har reglerats särskilt med Nacka vatten och avfall AB.

För att övertagandesyn ska hållas ska följande förutsättningar eller villkor vara uppfyllda, om inte annat kan överenskommas med Kommunen:

1. Allmänna anläggningar inom Detaljplanen tas över vid ett och samma tillfälle, om parterna inte kommer överens om annat.
2. Väg/gata som utgör en helhet, ett sammanhängande nät och innefattande anläggningar för belysning, eller dylikt längs vägen/gatan tas över samtidigt och först när anläggningarna vad avser de delar som omfattas av Detaljplanen i sin helhet är färdigbyggda.
3. Det får som utgångspunkt inte förekomma byggtrafik med anledning av den exploatering som följer av Detaljplanen och Exploateringsavtalet i fråga, på sådan allmän anläggning som Kommunen övertagit, om inte parterna kommer överens om annat.
4. Övertagandesyn får inte äga rum under perioden 1/11–15/4 i den mån väderleken är otjänlig.
5. När Kommunen övertagit allmän anläggning ska Kommunen i förhållande till Exploatören ha full rådighet över och till platsen.
6. Leverabler i upprättad överlämningschecklista ska ha överlämnats.
7. Relationshandlingar för den allmänna anläggning som ska övertas ska ha lämnats över och vara godkända av Kommunen i enlighet med upprättad överlämningschecklista.
8. Erforderlig driftsgenomgång ska ha genomförts, exempelvis avseende belysning, styrning inklusive larm in till Kommunens styr-/driftssystem.
9. Allmän anläggning inklusive utrustning enligt utrustningslista ska ha okulärt besiktigats och godkänts av Kommunen varvid normalt slitage och mindre fel inte ska förhindra godkännande. Om parterna inte kan enas om vad som utgör mindre fel och normalt slitage ska Exploatören och Kommunen gemensamt utse en oberoende besiktningsman på Exploatörens bekostnad som genomför en syn och får i uppdrag att avgöra eventuella tvistiga frågor mellan parterna med bindande verkan. Om parterna inte kan enas om att

Bilaga 8 till Exploateringsavtal Ryssbergen ("Exploateringsavtalet")

utse en oberoende besiktningsman, ska sådan utses av Byggandets Kontraktskommitté på begäran av endera part eller Stockholms Handelskammars skiljedomsinstitut, om opartisk besiktningsman inte utses av Byggandets Kontraktskommitté.

10. Besiktningsutlåtande från slutbesiktning med entreprenören och eventuell samordnad provning ska överlämnas till Kommunen.
11. Ansvar för kvarstående anmärkningar och utredningspunkter från slutbesiktningen vad gäller tid, kostnad och kvalitet ska vara utrett mellan Exploatören och Exploatörens entreprenör.
12. Exploatören har lämnat besked om vem som utgör ombud för etableringsbesiktningar av växtlighet och tidpunkt för sådan etableringsbesiktning.
13. Exploatören har lämnat besked om vem som utgör ombud för garantibesiktningar.

4. Allmänt om kommunikation och besked m.m.

Parterna ska sinsemellan svara på kommunikation utan dröjsmål och agera lojalt inom ramen för informationsutbytet och samarbetet i övrigt enligt denna bilaga.

För det fall Exploatören har begärt godkännande, besked, beslut, förtydliganden och krav i enlighet med denna bilaga och Kommunen inte återkommer med besked/beslut inom angiven tid enligt denna bilaga, eller i avsaknad av reglering av tid, utan oskäligt dröjsmål, har Exploatören rätt att, om inte annat har föreskrivits, själv välja fortsatt projektering eller utförande för att om möjligt undvika ekonomiska eller tidsmässiga konsekvenser vilket innebär att det ska anses godkänt. I förekommande fall ska valet göras i överensstämmelse med de krav som Kommunen har uppställt i bilaga 7 och vad som i övrigt kan anses som godtagbar funktion och standard för den allmänna anläggningen och den samlade kravbild som kan anses ha fastställts mellan Exploatören och Kommunen för anläggningen. Kommunen ska tillse att den person som har utsetts för att lämna godkännande, besked, beslut, förtydliganden och krav har erforderlig behörighet.

Kommunens saknar i regel möjlighet att lämna godkännande/besked/beslut etc. under veckorna 27 – 32 och 51 – 1.